

Uoči Europskog prvenstva u streljaštvu

IAKO U PRVOM DESETLJEĆU XXI. STOLJEĆA ČLANOVI OSJEČKOG STRELJAČKOG DRUŠTVA NE BILJEŽE ZNAČAJNIJE MEĐUNARODNE REZULTATE, NJEGOVANJE TRADICIJE STRELJAŠTVA U OSIJEKU DOĆI ĆE DO IZRAŽAJA OD 11. DO 25. SRPNJA 2009. KADA JE STRELJANA „PAMPAS” PONOVO DOMAĆIN EUROPSKOG PRVENSTVA U STRELJAŠTVU, KAO I 1985.

Piše **dr. sc. Zlata Živaković-Kerže**

Dvije stotine i dvadeset i pet godina prohujalih u djelovanju jednog športskog društva izuzetno je dugo, ali i zapisa vrijedno razdoblje. Ono je pokazalo da se mnogo toga događalo i mijenjalo u društveno-političkim turbulencijama i mijenama državnih tvorevina zbog čega nije moglo biti ostvareno štošta od onoga što su pojedine generacije športaša osječkog streljačkog društva zamišljale kao svoju budućnost, koja je sada i sama u najvećoj mjeri prošlost. No, ovaj se prikaz ne bavi tim turbulencijama i mijenama nego je u obliku kratkog kalendarija osvrta na najznačajnija dostignuća pojedinih članova Streljačkog društva u Osijeku koje djeluje na temeljima Građanskog streljačkog društva, utemeljenog 1784. godine.

Proslava 100. godišnjice osnivanja

Svečano je bilo u Osijeku od 6. do 9. rujna 1884. kada je obilježena 100. obljetnica osnivanja i djelovanja Građanskog streljačkog društva. U streljačkom su natjecanju sudjelovali mnogi strijelci iz Beča, Praga, Budimpešte, Pečuha, Zagreba, Virovitice, Požege i drugih gradova Austro-Ugarske Monarhije. Na streljani u Gradskom vrtu svečano je i 20 godina potom kada je u jesen 1905. održano Prvo hrvatsko-slavonsko Zemaljsko nagradno streljanje. Na prijedlog velikog župana Antuna pl. Mihalovića počela se od tada u osječkom društvu njegovati disciplina gađanja na glinene golubove i gađanje pištoljem, a 1913. uvedeno je gađanje na pomičnoga zeca (u smislu pomičnih meta) i gađanje na glinene golubove.

Prvi osječki športaš na Olimpijskim igrama

Osječki su strijelci 1948. sudjelovali u Zagrebu na Prvenstvu Hrvatske i najbolji je bio

Stjepan Šuljok osvojivši prvo mjesto na Titovoj meti (trostav, 300 metara) i prvo mjesto na narodnoj meti (300 m ležeći). Na Prvenstvu Hrvatske tri godine potom Mladen Sladović, Šuljok, Vlado Fehervary, Slavko Bučanović i Josip Cvetković osvajaju drugo mjesto u disciplini gađanja iz vojničke puške 7,9 mm, trostav, u konkurenciji sedam momčadi po pet strijelaca. U pojedinačnoj konkurenciji Šuljok je prvak u gađanju iz vojničke puške, brza paljba (18/118).

Te su godine Osječani uspješno sudjelovali i na Prvenstvu Jugoslavije. Prema postignutim rezultatima Antun Jelić uvršten je u reprezentaciju koja je sudjelovala na Svjetskom streljačkom prvenstvu u Oslu 1952. godine. U konkurenciji za naslov svjetskog majstora strijelca Jelić je osvojio zlatnu medalju pa je te godine uvršten u grupu od šest reprezentativaca koji su u disciplini precizni pištolj nastupili na Olimpijskim igrama u Helsinkiju. Bio je prvi osječki i slavonski športaš koji je nastupio na igrama. Republičko prvenstvo 1958. ponovno je potvrdilo uspješnost osječkih strijelaca. Posebice su se istaknuli Cvetković, Dušanka Ivanović, Bučanović i Sladović, a u disciplini gađanja iz lovačke puške na glinene golubove Zvonko Gregorić i Pajo Bosnić

Osnivanje Streljačkog društva Osijek 1784.

Od sredine šezdesetih godina XX. stoljeća streljaštvo u Osijeku postupno je počelo zaostajati. Najveći problem predstavljalo je streljište u Gradskom vrtu koje se zbog trošnosti gotovo jedva moglo koristiti. Napredak u streljaštvu osjetio se tek deset godina kasnije kada je 20. siječnja 1979. pri Streljačkom savezu Općine Osijek osnovano Streljačko društvo *Osijek 1784*. U društvu koje je okupilo najbolje osječke strijelce njegovale su se



Streljačka ploča napravljena u povodu obilježavanja 100-godišnjice izgradnje Streljačke kuće u Gradskom vrtu 1904. godine



Članovi Građanskog streljačkog društva na proslavi 100-godišnjice osnivanja 1884. godine

discipline međunarodnoga programa gađanja. Od osamdesetih godina XX. stoljeća članice društva Jasna Šekarić, Mirela Skoko i Tatjana Pavlović uspješno nastupaju u gađanju iz zračnoga pištolja, standard, a Predrag Jelić, Bučanović i Cvijić u gađanju malokalibarskim pištoljem, brzo gađanje.

Izgradnja streljane „Pampas”

U jubilarnoj 200. godini započela je, u zapadnom dijelu Osijeka, gradnja streljane „Pampas”. U njoj je od 3. do 12. rujna 1985. održano XX. europsko prvenstvo u gađanju malokalibarskim oružjem. Nova streljana i EP unaprijedili su streljaštvo u Osijeku i utjecali na nastavljanje bogate tradicije. Mirela Skoko je od 1985. članica streljačke reprezentacije i nastupala je na svim europskim i svjetskim streljačkim natjecanjima, a Jasna Šekarić je 1986. na EP u Finskoj osvojila prvo mjesto u gađanju zračnim pištoljem. Na natjecanjima za Svjetski kup, Jasna Šekarić je čak tri put bila najbolja. Uz te, naslovne titule članovi SD *Osijek 1784*. osvojili su i jedan naslov prvaka Balkana, pet naslova prvaka Jugoslavije i čak 11 prvih mjesta na prvenstvu Hrvatske.

Svjetski rekord Jasne Šekarić

Godine koje su slijedile obilježene su vrhunskim uspjesima. Na međunarodnom turniru strijelaca početkom travnja 1987. u Meksiku Jasna Šekarić je pobjednica u gađanju iz zračnoga pištolja te je osigurala sudjelovanje na Olimpijskim igrama u Seoulu. Na Međunarodnom streljačkom turniru u bugarskoj Sofiji Mirela Skoko je krajem lipnja te godine postavila novi jugoslavenski rekord u gađanju MK pištoljem. U gađanju zračnim pištoljem Šekarić je u Budimpešti krajem listopada na SP osvojila naslov svjetske prvakinja i tom je prigodom oborila svjetski rekord sa 489 krugova, a nastupila je i na OI 1988. Mirela Skoko je svojim uspjesima na svjetskim kupovima u Suhlu, Münchenu i Milanu te na predolimpijskom turniru u Barceloni osigurala sudjelovanje na Olimpijskim igrama u Barceloni 1992. godine. Na međunarodnom streljačkom turniru u gađanju zračnim



pištoljem u austrijskom gradu Stockerauu osvojila je 1992. brončanu medalju, a početkom sljedeće godine zlatnu i srebrnu medalju na međunarodnom turniru u Münchenu. Na međunarodnom turniru u gađanju malokalibarskim oružjem 1993. u Plzenu bila je treća u jakoj konkurenciji 33 natjecateljice. U Splitu u finalu Kupa Hrvatske u srpnju 1993. opet je bila najbolja.

Iako u prvom desetljeću XXI. stoljeća članovi osječkog streljačkog društva ne bilježe značajnije međunarodne rezultate, njegovanje tradicije streljaštva u gradu na Dravi doći će do izražaja od 11. do 25. srpnja 2009. kada je streljana „Pampas” ponovo domaćin Europskog prvenstva u streljaštvu.

Literatura

1. Živaković-Kerže, Z. (1985). 200 godina streljaštva u Osijeku. Osijek
2. Živaković-Kerže, Z. (1998). Kratkotrajni zastoji i ponovni vrhunski uspjesi. Povijest sporta grada Osijeka, 102-105.
3. Živaković-Kerže, Z. (1998). Streljačka natjecanja pod hrvatskim stijegom. Povijest sporta grada Osijeka, 231-233.